

SYKEHJELPS- OG PENSJONSORDNINGEN FOR LEGER

ÅRSBERETNING

2014

Virksomhetens art og sted

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) har som formål å yte økonomiske bidrag ved sykdom og pensjonering for leger og deres etterlatte. Ordningen er organisert som en stiftelse og står under tilsyn av Arbeids- og sosialdepartementet.

Det ytes sykehjelp ved arbeidsuførhet og stønad under permisjon i forbindelse med nedkomst og adopsjon til privatpraktiserende leger. Ordningen yter også pensjoner og stønad til etterlatte når et medlem av ordningen faller fra. Videre støtter SOP kollektive sykdomsforebyggende og sosiale tiltak samt forskning på områder som er innenfor SOPs interesseområde.

SOP har adresse i Akersgaten 2 i Oslo.

Redegjørelse for årsregnskapet

Hovedoppgaver i 2014

Pensjonsområdet har i de senere år vært i nærmest kontinuerlig endring. Pensjonsinnretninger opplever kostnadspress knyttet til økte avsetningskrav som følge av forventning om økt levealder. Samtidig er mulighetene til avkastning av kapitalen i et kapitalmarked med lave renter relativt svake. Etter at SOP i 2013 konsoliderte stillingen etter flere år med endringer i ytelsene, arbeidet SOPs styre med vedtektsendring igjen i 2014. Livsvarig alderspensjon bortfaller fra 2015 som valgbart utbetalingsalternativ. Mulige valg er ti års utbetaling eller fram til fylte 77 år, med tidligste start ved 62 år. Brutto uførepensjon øker med 54 prosent, ved at tilknytningen til livsvarig alderspensjon erstattes av tilknytning til ordningens pensjonsreferanse. Fra 2015 utgjør ordningens uførepensjon to ganger pensjonsreferansen, som for 2015 tilsvarer 154.000 kroner før samordning med tjenstepensjoner. Pensjoner fra Legeforetakenes Pensjonsordning er ikke gjenstand for samordning.

Fallende renter i obligasjonsmarkedet har i de siste årene bidratt til verdistigning på ordningens obligasjonsportefølje. Det gjeldende rentenivået er så lavt at utsiktene for videre rentefall ansees som lite sannsynlig. Dette innebærer at mulighetene for videre verdiøkning i obligasjonsporteføljen er vesentlig mindre enn tidligere. SOPs styre har derfor foretatt

endringer i kapitalforvaltningen ved å øke aksjeandelen på bekostning av obligasjonsporteføljen.

Alle SOPs investeringer er underlagt etisk screening. Dette innebærer at alle porteføljer er screenet for verdipapirer som er relatert til landminer, klasebomber, atomvåpenindustri og tobakk (produksjon og salg). I tillegg vedtok styret i stiftelsen at SOPs investeringer fra og med 2010 også skal underlegges FNs 10 Global Compact -regler. Dette innebærer at investeringsporteføljen etter dette også er renset for selskaper som opptrer i strid med minst ett av nedenstående kriterier:

- Bryter med menneskerettighetene
- Bryter med arbeidstakerrettigheter
- Forårsaker alvorlig miljødeleggelse
- Er involvert i korrupsjon

Resultatregnskapet

Inntekter

I forbindelse med forhandlingene om normaltariffen i 2014 fikk SOP tildelt 12,2 millioner kroner for avtaleperioden 1.7. 2014 – 30.6. 2015. 50 prosent av dette sammen med 50 prosent av tildelingen for forrige avtaleperiode, er således regnskapsført som driftsinntekt med 12 millioner kroner i 2014.

Avkastning fra kapitalforvaltningen var i 2014 positiv med ca. 345,8 millioner kroner og den verdijusterte avkastningen av investert kapital var 7,5 prosent. Dette er 1,6 prosentpoeng bedre enn den porteføljens referanseindeks. I mars endret SOP investeringsstrategi og økte porteføljens aksjeandel fra 35 prosent til 40 prosent. Obligasjonsporteføljen ble redusert med 5 prosentpoeng til 48 prosent.

Bakgrunn for endringen er det historisk lave rentenivået. Lave renter og høy renterisiko gjør at man forventer lavere avkastning på rentepapirer de neste årene. Dette tvinger SOP til å ta økt risiko i form av økt aksjeandel for å opprettholde en god avkastning.

I forbindelse med allokeringen i mars tok SOP inn to nye globale lav-volatile aksjemandat (aksjer med lav risiko) i porteføljen:

• Nordea Global Stable Equity	MNOK 300
• Quoniam Equity MinRisk Global	MNOK 300

Som en del av denne allokeringen solgte SOP:

• Pimco globale renter med lang durasjon	MNOK 235
• Storebrand globale aksjer	MNOK 222
• Baillie Gifford globale aksjefond	MNOK 143

Store enkelttransaksjoner skjer hovedsakelig i forbindelse med de kvartalsvise rebalanseringene av kapitalforvaltningsporteføljene.

SOP følger de samme investeringsbegrensninger som norske livsforsikringsselskaper. SOP er imidlertid ikke underlagt garantiforpliktelser slik det er i livsforsikringsselskaper. SOP har derfor større frihetsgrad ved allokering av kapitalen.

Kapitalen var per 31.12. 2014 fordelt på 12 forvaltningsmandater. Dette inkluderer et valutasikringsmandat som sikrer utenlandsinvesteringer mot svingninger i alle ledende valutaer.

Kostnader

Administrasjonskostnadene gikk ned med 2,9 prosent, fra ca. 15,6 millioner kroner i 2013 til ca. 15,1 millioner kroner i 2014. Reduksjonen skyldes redusert bruk av konsulenter.

Ytelser til stønadsberettigede

Utbetaling av stønader fra ordningen økte med 1,5 prosent i 2014, fra 152 millioner kroner i 2013 til 154,3 millioner kroner i 2014. Pensjonsutbetalingene økte med 7 prosent og utbetalingene til sykehjelp og andre avbruddsytelser falt med 6,7 prosent fra 2013 til 2014. Antall leger som mottok sykehjelp i 2014 var 253.

Tabellen nedenfor viser aktuelle pensjonsytelser til pensjonistbestanden per 31.12. 2014.

	Antall	Årlig pensjon	Gjennomsnittspensjon
Alderspensjon livsvarig	643	44 148 348	68 660
Alderspensjon 10 års utbetaling	147	17 203 032	117 027
Alderspensjon med utbetaling til fylte 77 år	102	11 962 860	117 283
Uførepensjon	160	12 203 244	76 270
Ektefellepensjon	297	12 970 140	43 671
Barnepensjon	34	1 371 732	40 345
Sum	1 383	99 859 356	72 205

Andre stønader

I henhold til SOPs formålsparagraf (§ 2 i vedtektene) kan det ytes støtte til kollektive sykdomsforebyggende tiltak for medlemmer og kollektive sosiale tiltak til beste for medlemmer/ektefeller som er blitt pensjonister. Med hjemmel i denne bestemmelsen har SOP siden 1993 bidratt til finansieringen av Legeforskningsinstituttet, for deres arbeid med forskning på legers helse. Videre ble det utbetalt støtte til Legeforeningens fylkesvise kollegiale støttearbeid, til det forebyggende behandlingstilbudet Villa Sana på Modum Bad, samt til pensjonsforberedende kurs. I alt ble det i 2014 utbetalt 12,4 millioner kroner i prosjektstøtte til nevnte formål. Eldre legers forening ble støttet med 225 tusen kroner til gjennomføring av årsmøte.

Balansen

Stiftelsens bokførte totalkapital pr. 31.12. 2014 var 4 917 millioner kroner, en økning på ca. 163 millioner kroner fra 2013. Verdipapirporteføljens kursreserve har i løpet av 2014 økt med ca. 91 millioner kroner til ca. 717 millioner kroner. Samtidig realiserte SOP i 2014 gevinster på ca. 433 millioner kroner, samt tap på ca 8 millioner kroner knyttet til salg av verdipapirer. Verdipapirporteføljen er vurdert til virkelig verdi pr 31.12.2014.

Verdipapirporteføljen er fordelt mellom aktivaklasser i henhold til nedenstående tabell (inkl. opptjente ikke forfalte renter samt inkl. skyldig forvaltningshonorar, alle beløp i hele tusen):

Norske rentebærende papirer	1 102 795
Globale rentebærende papirer	1 267 444
Norske aksjer	351 593
Globale aksjer	1 605 958
Eiendomsfond	456 891
Sum	4 784 681

For øvrig var kapitalen plassert i utlån (Christiania Torv AS), driftsmidler og bankinnskudd.

Samlet bokførte forpliktelser utgjorde per 31.12. 2014 ca. 4 845 millioner kroner. Av dette utgjorde påløpte pensjonsforpliktelser ca. 4 169 millioner kroner. Det er avsatt ca. 676 millioner kroner til andre ytelser.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet med fortsatt drift som forutsetning.

Arbeidsmiljø

Ordningen har ikke egne ansatte.

Likestilling

I og med at ordningen ikke har egne ansatte, knytter hensynet til likestilling seg til valg av styremedlemmer, men det kommer også til uttrykk gjennom utformingen av ytelsene. To av styrets fem medlemmer i 2014 er kvinner.

Påvirkning av det ytre miljø

Det ytre miljø forurenses ikke av SOPs virksomhet.

Forslag til disponering av årsresultat

Årets underskudd kr -149 417 235 belastes annen egenkapital.

Styrets vurdering

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets mening fyllestgjørende informasjon om virksomheten i Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger i 2014.

Fremtidig utvikling

SOPs ytelse bør være preget av forutsigbarhet. Grunnlaget for den ønskede forutsigbarhet er tilrettelagt gjennom de nødvendige endringer som har vært gjennomført de senere år. SOP vil fortsatt følge med på omveltningene på pensjonsområdet og vurdere å tilpasse vedtektene ettersom omkringliggende rammebetingelser krever eller gjør endringer ønskelig.

Styret vil bibeholde et høyt engasjement for å sikre at ordningens kapital forvaltes på en slik måte at hensynene til forsvarlighet og avkastning balanseres, og at dette skal skje innenfor rammen av den etiske forvaltningen som ligger til grunn for plasseringen av SOPs midler.

Finansiell risiko

Stiftelsens investeringer i globale aksjer og renter er valutasikret og stiftelsen er således ikke eksponert for valutarisiko. SOPs aksjeporteføljer er brede indekxnære porteføljer og er således eksponert for den generelle markedsrisikoen i aksjemarkedene, men i liten grad eksponert for spesifikk risiko knyttet til enkeltelskaper. Plasseringene i rentebærende papirer i Norge har med en gjennomsnittlig durasjon på ca. 2,0 år, moderat risiko for kursfall (diskonteringstap) ved fremtidig økning i rentenivået. De globale renteinvesteringene har en gjennomsnittlig durasjon på ca. 1,7 år og det stilles strenge krav til kredittrating (minimum investment grade). SOP er således ikke investert i high yield -obligasjoner.

Likviditeten i stiftelsen vurderes som god.

Oslo, 5.3 2015

H. K. Bakke
leder

T. Disen
nestleder

A. M. Hanstad

A. W. Medhus

A. M. Sivertsen

Geir Riise
forretningsfører

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Resultatregnskap

	Noter	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Driftsinntekter				
Overføring fra Folketrygden	4	12 002 000	11 722 000	11 276 000
Kursinntekter	9	290 250	244 350	525 150
Andre inntekter		0	133 390	100 000
Renteinntekter	5	42 145 412	54 887 157	69 926 147
Valutagevinst	6	38 721 786	2 415 151	66 223 688
Andre finansielle inntekter		0	0	0
Utbytte aksjer		16 044 673	14 763 943	21 223 700
Utbytte eiendomsfond		17 554 217	14 191 748	3 004 224
Kursgevinst verdipapirer		432 540 377	312 015 356	128 889 195
Verdijustering verdipapirer		91 037 090	181 719 237	202 358 050
Sum driftsinntekter		650 335 805	592 092 330	503 526 154
Driftskostnader				
Diverse ytelser	7	60 642 668	64 404 561	54 608 090
Pensjoner	8,18	93 677 668	87 572 820	81 925 930
Støtte til prosjekter	9	12 381 021	10 821 612	11 406 019
Kurstap verdipapirer		7 792 583	78 731 917	71 978 396
Verdijustering verdipapirer	15	0	0	0
Valutatap	6	277 065 136	72 149 889	18 024 673
Kostnader kapitalforvaltning		17 193 279	14 606 056	12 157 215
Administrasjonskostnader	10,17	15 127 271	15 571 368	15 787 618
Endring avsetning til pensjoner	11	303 278 393	-7 806 471	2 836 108
Endring andre avsetninger	11	12 131 135	94 327 741	195 333 727
Sum driftskostnader		799 289 155	430 379 492	464 057 775
Driftsresultat før skattekostnad		-148 953 350	161 712 838	39 468 379
Skattekostnad	20	463 885	0	215 580
Resultat etter skattekostnad	16	-149 417 235	161 712 838	39 252 799
Overføringer				
Overføring til/fra(-) annen egenkapital		-149 417 235	161 712 838	39 252 799
Sum overføringer		-149 417 235	161 712 838	39 252 799

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Balanse

	Noter	31. desember 2014	31. desember 2013	31. desember 2012
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Finansielle anleggsmidler				
Pantesikrede fordringer	12	112 000 000	120 000 000	115 000 000
Andre aksjer	13	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Sum finansielle anleggsmidler		118 500 000	126 500 000	121 500 000
Sum anleggsmidler		118 500 000	126 500 000	121 500 000
Omløpsmidler				
Fordringer				
Kundefordringer		0	2 945 322	0
Opptjente inntekter		2 584 279	2 584 279	3 104 224
Opptjente, ikke forfalte renter	14	8 070 045	10 904 979	16 137 842
Andre kortsiktige fordringer		466 451	62 500	1 111 727
Sum fordringer		11 120 776	16 497 080	20 353 792
Investeringer				
Markedsbaserte aksjer	15	1 958 042 919	1 712 421 146	1 157 696 537
Selskapsandeler/eiendom	15	456 890 675	432 805 321	425 174 779
Markedsbaserte obligasjoner	15	2 358 861 897	2 460 001 744	2 730 467 497
Sum investeringer		4 773 795 492	4 605 228 211	4 313 338 813
Bankinnskudd	19	13 578 044	5 370 471	48 205 398
Sum omløpsmidler		4 798 494 311	4 627 095 763	4 381 898 004
Sum eiendeler		4 916 994 311	4 753 595 763	4 503 398 004

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Balanse

	Noter	31. desember 2014	31. desember 2013	31. desember 2012
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Innskutt egenkapital				
Grunnkapital		14 950 000	14 950 000	14 950 000
Sum innskutt egenkapital		14 950 000	14 950 000	14 950 000
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital		51 548 401	200 965 636	39 252 799
Sum opptjent egenkapital		51 548 401	200 965 636	39 252 799
Sum egenkapital	16	66 498 401	215 915 636	54 202 799
Gjeld				
Avsetninger for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser	11	4 169 273 587	3 865 995 194	3 873 801 665
Andre avsetninger	11	676 370 943	664 239 808	569 912 067
Sum avsetninger og forpliktelser		4 845 644 530	4 530 235 002	4 443 713 732
Sum langsiktig gjeld		4 845 644 530	4 530 235 002	4 443 713 732
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		346 651	1 759 713	3 557 030
Offentlige trekk og avgifter		260 966	242 457	237 009
Annen kortsiktig gjeld		4 243 763	5 442 954	1 687 434
Sum kortsiktig gjeld		4 851 380	7 445 125	5 481 473
Sum gjeld		4 850 495 910	4 537 680 127	4 449 195 205
Sum egenkapital og gjeld		4 916 994 311	4 753 595 763	4 503 398 004

Oslo, 6/3-2015

Hans Kristian Bakke
leder

Truls Disen

Anita Mølmesdal Sivertsen

Anne Mathilde Hanstad

Asle W. Medhus

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Kontantstrømoppstilling

	2014	2013	2012
Likvider tilført/brukt på virksomheten			
Tilført fra årets virksomhet 1)	-665 202 119	-253 289 838	-220 016 051
Endring kortsiktige fordringer	5 376 304	3 856 713	60 332 821
Endring annen langsiktig gjeld	315 409 528	86 521 270	198 169 835
Endring kortsiktig gjeld	-2 593 745	1 963 652	422 302
Sum likvider tilført/brukt på virksomheten	-347 010 032	-160 948 203	38 908 908
Likvider tilført/brukt på investeringer			
Investert i verdipapirer	-919 534 191	-1 123 249 428	-791 726 632
Salg av verdipapirer	1 266 751 797	1 246 362 703	700 670 382
Netto tilgang utlån	8 000 000	-5 000 000	6 000 000
Sum likvider tilført/brukt på investeringer	355 217 606	118 113 275	-85 056 250
Netto endring i likvider gjennom året	8 207 574	-42 834 928	-46 147 343
Likviditetsbeholdning 1.1	5 370 471	48 205 398	94 352 741
Likviditetsbeholdning 31.12	13 578 044	5 370 471	48 205 398
1) Dette tallet fremkommer slik:			
Årsresultat	-149 417 235	161 712 838	39 252 799
Netto gevinst/tap(+) verdipapirer	-424 747 793	-233 283 439	-56 910 800
Verdijustering verdipapirer	-91 037 090	-181 719 237	-202 358 050
Tilført fra årets virksomhet	-665 202 119	-253 289 838	-220 016 051

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Noter til regnskapet for 2014

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet etter norske regnskapsprinsipper og satt opp i henhold til regnskapsloven 1998.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmiddel. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset levetid avskrives planmessig over forventet økonomisk levetid. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Investeringer i tilknyttede selskaper er vurdert til anskaffelseskost.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Verdien av verdipapirer styres risikomessig samlet og er således vurdert som en handelsportefølje etter virkelig verdi på balansedagen og urealisert gevinst og urealisert tap er resultatført. Utbytte inntektsføres når det mottas. Renteinntekter og gevinster inntektsføres når de tilordnes.

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget. Kursinntekter inntektsføres når kurset er gjennomført.

Avkastning fra kapitalforvaltningen er presentert som bruttostørrelser ved at kursgevinster er klassifisert som driftsinntekter og kurstap som driftskostnad.

Virksomheten i stiftelsen er skattepliktig.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 27 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort. I den grad stiftelsen har netto skattepliktig formue, belastes stiftelsen med 0,3 % formuesskatt.

Kontantstrømoppstillingen viser netto kontantstrømmer gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Likviditetsbeholdning består av bankinnskudd.

Note 2 **Finansiell markedsrisiko**

Kapitalen til SOP er forvaltet etter de samme regler som gjelder for kapitalforvaltning i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser. I mars ble aksjeandelen økt med 5 %-poeng til 40% gjennom å øke andelen med globale aksjer fra 27,5 % til 32,5 %. Parallelt ble porteføljens andel i globale obligasjoner redusert med 5 %-poeng til 26,0 %. Bakgrunn for endringen er et historisk lavt rentenivå. Lavt rentenivå og høy renterisiko medfører lav avkastningsforventning på rentepapirer de neste årene. For å opprettholde en forsvarlig totalavkastning i porteføljen tvinges SOP til å øke risikoen i form av en større aksjeandel. Ved utgangen av 2014 gjelder følgende allokeringsstrategi for investeringsporteføljen:

	Strategi Pr 31.12.14	Markedsverdi i % Pr 31.12.14
Norske aksjer	7,5 %	7,2 %
Globale aksjer	32,5 %	32,7 %
Eiendom	9,0 %	9,3 %
Globale obligasjoner	26,0 %	25,8 %
Norske obligasjoner	22,0 %	22,5 %
Pengemarked	0,5 %	0,2 %
Utlån- Christiania Torv	2,5 %	2,3 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Ved utgangen av 2014 var 39,9 % av investeringsporteføljen plassert i aksjer, herav 32,7 %-poeng i globale aksjer og 7,2 %-poeng i norske aksjer. Porteføljens andel med obligasjoner ligger på 48 % - hvor 26 % er globale obligasjoner og 22 % er norske obligasjoner. SOP har investert 9 % av porteføljen i eiendom. Investeringsporteføljen er allokert i henhold til styrets vedtatte investeringsstrategi.

Investeringsstrategien innebærer at porteføljen rebalanseres til strategiske basisvekter hver tredje måned.

SOPs utenlandsinvesteringer er valutasikret mot alle ledende valutaer – herunder USD, CAD, EUR, JPY, GBP og CHF. Valutasikringen av globale aksjer er organisert som et separat investeringsmandat i Northern Trust. For de globale renteinvesteringene er valutasikringen inkludert i de respektive investeringsmandatene hos henholdsvis Pimco og Quoniam. Den balanseførte verdien av utenlandsinvesteringene er ved årsskiftet vurdert etter valutakurs på balansedagen justert for markedsverdien av valutasikringsforretningene.

Note 3 **Store enkelttransaksjoner**

I forbindelse med implementering av ny investeringsstrategi i mars tok SOP inn to nye globale lav-volatile aksjemandat i porteføljen:

- Nordea - Global Stable Equity MNOK 300
- Quoniam - Equity MinRisk Global MNOK 300

Som en del av denne allokeringen solgte SOP:

- Pimco globale renter med lang durasjon MNOK 235
- Storebrand globale aksjer MNOK 222
- Baillie Gifford globale aksjefond MNOK 143

Store enkelttransaksjoner skjer hovedsakelig i forbindelse med de kvartalsvise rebalanseringene av kapitalforvaltningsporteføljene.

Note 4 Overføring fra Folketrygden

Med bakgrunn i de årlige tarifforhandlingene mellom Legeforeningen, Staten og KS, ble det i 2014 overført kr 12 002 000 fra Folketrygden til SOP. Overføringen er klassifisert som driftsinntekt i resultatregnskapet.

Note 5 Renteinntekter

	2014	2013	2012
Av obligasjoner og sertifikater	36 788 603	48 267 325	63 141 259
Av bankinnskudd	401 499	879 900	860 046
Andre renteinntekter	4 955 309	5 739 931	5 924 842
Sum renteinntekter	42 145 412	54 887 157	69 926 147

Note 6 Gevinst og tap på valutasikring

Som nevnt i note 2, er valutasikring av globale aksjer samlet i et separat investeringsmandat som administreres av Northern Trust. Året 2014 var preget av store svingninger i valutamarkedet og den norske kronen har i løpet av året svekket seg kraftig mot de store valutaene.

	2014
Valutagevinst	
Valutagevinst mars	20 667 601
Valutagevinst april	18 054 185
Sum valutagevinst	38 721 786
Valutatap	
Valutatap juni	31 274 505
Valutatap september	31 831 836
Valutatap desember	213 958 795
Sum valutatap	277 065 136

Samtlige globale investeringer er valutasikret. Dette innebærer at de globale investeringene samlet sett hverken har gevinst eller tap på valutasvingninger.

Note 7 Diverse ytelser

	2014	2013	2012
Sykehjelp	28 954 621	30 469 675	23 705 481
Svangerskapsstønad kvinner	12 520 200	12 316 883	12 805 896
Svangerskapsstønad menn	6 124 707	6 897 190	4 645 878
Omsorgsstønad ved adopsjon	41 643	43 926	0
Pleiepenger	1 298 860	2 644 408	1 568 613
Engangsstønad ved død	11 668 539	11 999 631	11 850 536
Støtte til enker etter leger som falt utenfor medlemsk.	34 098	32 848	31 686
Sum diverse ytelser	60 642 668	64 404 561	54 608 090

Note 8 Pensjoner

	2014	2013	2012
Alderspensjon	66 032 013	58 899 352	51 493 375
Ektefelle- og barnepensjon	14 997 990	15 730 163	16 779 616
Uførepensjon	12 593 665	12 889 305	13 598 939
Pensjonansvar	54 000	54 000	54 000
Sum pensjoner	93 677 668	87 572 820	81 925 930

Note 9 Støtte til prosjekter

	2014	2013	2012
Forskningsinstituttet	5 834 273	4 715 000	4 715 000
Modum Bad	4 211 356	4 133 887	3 980 555
Individuell støtte Modum Bad	138 302	150 762	104 511
Aktivitet vedr. Legefor. koord. helse- og omsorgsutv	859 476	752 336	845 059
Pensjonistforberedende kurs	1 037 615	819 627	1 510 894
Andre bidrag	300 000	250 000	250 000
Sum støtte til prosjekter	12 381 021	10 821 612	11 406 019

	2014	2013	2012
Pensjonistforberedende kurs			
Driftsinntekter			
Kursinntekter	290 250	244 350	525 150
Sum driftsinntekter	290 250	244 350	525 150

Note 10 Administrasjonskostnader

	2014	2013	2012
Forvaltningsavgift til DnB Livsforsikring	2 993 218	3 063 566	3 022 899
Administrasjons honorar Dnlf	9 877 500	9 812 504	10 099 995
Konsulentbistand	937 899	1 403 709	1 660 804
Revisjonshonorar	268 126	213 875	231 251
Styrehonorar	334 673	322 831	311 004
Andre adm.kostnader	715 855	754 883	438 564
Sum administrasjonskostnader	15 127 271	15 571 368	15 764 518

Note 11 Avsetninger 2014

Pensjonsforpliktelser	2014	2013	2012
Årets avsetninger til pensjon:			
Endring avsetning til løpende pensjoner	143 427 103	85 391 410	-20 858 586
Endring avsetning til pensjon for yrkesaktive	159 851 290	-93 197 881	23 694 694
Sum netto avsetning til påløpt pensjonsforpliktelse	303 278 393	-7 806 471	2 836 108
Endring avsetning til pensjon for fremtidig opptjening	0	0	0
Sum årets avsetning til pensjoner	303 278 393	-7 806 471	2 836 108

Pensjonsforpliktelser per 31.12	2014	2013	2012
Løpende pensjoner	1 250 521 986	1 107 094 883	1 021 703 473
Pensjon for yrkesaktive	2 918 751 601	2 758 900 311	2 852 098 192
Sum påløpt pensjonsforpliktelse	4 169 273 587	3 865 995 194	3 873 801 665

Avsetningen til pensjon representerer forsikringsteknisk kontantverdi av den totale *pensjonsforpliktelse* ordningen har overfor de pensjonsberettigede leger. De pensjonsberettigede er de leger om er autorisert som lege i Norge før 1.1. 1993. For ordningens uførepensjon og barnpensjon er pensjonsretten uavhengig av autorisasjonstidspunkt.

Avsetningene til utbetalinger av fremtidige ytelser er beregnet med utgangspunkt i en antakelse om fremtidig fordeling av leger i ulike kategorier legevirkosomhet, med bakgrunn i dagens fordeling til de forskjellige kategorier. Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregningen:

Diskonteringsrente:	4,5 %
Økning i pensjonsgrunnlag:	2,3 %
G-regulering:	2,3 %
Regulering av løpende pensjon:	2,3 %

Andre avsetninger	2014	2013	2012
Årets avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall			
Sykehjelp, svangerskapsstønad, adopsjonsstønad	0	84 000 000	40 000 000
Engangsutbetaling ved dødsfall	0	7 000 000	34 000 000
Sum årets avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall	0	91 000 000	74 000 000
Årets avsetning til/fra administrasjonsfond	12 131 135	3 327 741	121 333 727
Årets avsetning til/fra sikkerhetsfond	0	0	0
Sum årets endring av avsetninger	12 131 135	94 327 741	195 333 727

Andre avsetninger per 31.12	2014	2013	2012
Avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall			
Sykehjelp, svangerskapsstønad, adopsjonsstønad	399 000 000	399 000 000	315 000 000
Engangsutbetaling v/dødsfall	91 000 000	91 000 000	84 000 000
Sum avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall	490 000 000	490 000 000	399 000 000
Avsetning til administrasjonsfond	186 370 943	174 239 808	170 912 067
Avsetning til sikkerhetsfond	0	0	0
Sum andre avsetninger	676 370 943	664 239 808	569 912 067

Avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad mv. og engangsutbetaling ved død er foretatt på bakgrunn av de utbetalinger som har vært i løpet av de siste år.

Administrasjonsfond er beregnet med en avsetning på 4 % av påløpt pensjonsforpliktelse, sykehjelp og svangerskapsstønad, samt engangsstønad ved død.

Note 12 Pantesikrede fordringer

	2014	2013	2012
Christiania Torv	109 000 000	115 000 000	115 000 000
Christiania Torv	3 000 000	5 000 000	0
Sum pantesikrede fordringer	112 000 000	120 000 000	115 000 000

Pantesikrede fordringer forfaller lenger enn ett år fram i tid.

Den norske legeforening og Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger eier 50 % aksjer hver i Christiania Torv.

Note 13 Andre aksjer**Aksjer i tilknyttede selskaper**

	Selskapets aksjekapital	Antall Aksjer	Pålydene verdi	Bokført verdi per 31.12.14	Bokført verdi per 31.12.13
Christiansia Torv A/S (50%)	30 000 000	30 000	15 000 000	6 500 000	6 500 000

Egenkapitalutvikling i tilknyttet selskap i 2014:

Christiania Torv A/S (SOPs andel 50%)	Beløp
Egenkapital per 1.1. 2014	17 906 495
Årsresultat	3 162 615
Egenkapital per 31.12. 2014	21 069 110

Egenkapitalen baserer seg på regnskap for 2014 gjennomgått av revisor før signering.

Note 14 Opptjente, ikke forfalte renter

	2014	2013	2012
Obligasjoner og sertifikater	8 070 045	10 904 979	16 137 842
Sum opptjente, ikke forfalte renter	8 070 045	10 904 979	16 137 842

Note 15 Verdpapirer

Per 31.12. 2014 var SOPs verdipapirer allokert slik:

FORVALTERMANDATER	Historisk kost	Kursverdi per 31.12.14	Over/underkurs
Aksjer			
Aksjer global aktiv - Baillie Gifford	341 690 192	549 736 620	208 046 428
Aksjer global aktiv - Ardevora	163 960 752	233 520 008	69 559 256
Aksjer global aktiv - Nordea	332 595 315	429 501 400	96 906 085
Aksjer global aktiv - Quoniam	335 757 561	417 357 385	81 599 824
Valutasikring Northern Trust	0	-24 157 047	-24 157 047
Aksjer OSEBX - Danske Capital	259 992 735	352 084 553	92 091 818
Sum aksjer	1 433 996 556	1 958 042 919	524 046 364
Rentepapirer			
DNB renteportefølje ¹⁾	529 811 880	546 449 400	16 637 520
Storebrand renteportefølje ¹⁾	534 372 543	544 968 437	10 595 894
PIMCO globale renter - lang			0
PIMCO globale renter - kort	566 957 200	635 017 537	68 060 337
Quoniam globale renter - kort	565 289 000	632 426 523	67 137 523
Sum rentepapirer	2 196 430 623	2 358 861 897	162 431 274
Selskapsandeler/eiendom			
Storebrand Eiendomsfond	216 562 588	223 615 516	7 052 928
DNB Scandinavian PropFund 4KS	210 000 000	233 275 159	23 275 159
Sum selskapsandeler/eiendom	426 562 588	456 890 675	30 328 087
Sum totalportefølje	4 056 989 767	4 773 795 492	716 805 725

¹⁾ Verdien av oppgjente ikke forfalte renter, innskudd forvaltningsbankonti, og uoppgjorte transaksjoner i renteporteføljene omfattes ikke av tabellen.

Verdipapirene hadde 1.1. 2014 en urealisert gevinst på kr 625,7 millioner. En urealisert gevinst per 31.12. 2014 på kr 716,8 millioner, innebærer en økning i urealisert kursreserve på kr 91 millioner i 2014. Se forøvrig kommentarene på side fire i Årsberetningen under avsnitt «Balansen».

Obligasjoner og sertifikater forvaltet av DNB Kapitalforvaltning

Lånesektor	Historisk kost	Kursverdi 31.12.14	Over/underkurs
Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF)	148 977 160	154 794 607	5 817 447
Kommune/Fylkeskomme	122 116 900	125 423 808	3 306 908
Industri m.v.	105 702 750	108 196 620	2 493 870
Bank, finansforetak	153 015 070	158 034 366	5 019 296
I alt	529 811 880	546 449 401	16 637 521

Obligasjoner og sertifikater forvaltet av Storebrand Kapitalforvaltning

Lånesektor	Historisk kost	Kursverdi	Over/
		31.12.14	underkurs
Statsforetak	107 862	101 402	-6 460
Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF)	35 179 870	35 418 651	238 781
Kommune/Fylkeskomme	14 000 956	14 032 106	31 150
Industri m.v.	125 055 370	127 345 743	2 290 373
Bank, finansforetak	360 028 485	360 873 694	845 209
Urealisert gevinst renteswap		7 196 841	7 196 841
I alt	534 372 543	544 968 437	10 595 894

Note 16 Egenkapital

	Grunn- Kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 1.1. 2014	14 950 000	200 965 636	215 915 636
Årets resultat		-149 417 235	-149 417 235
Egenkapital per 31.12. 2014	14 950 000	51 548 401	66 498 401

Note 17 Godtgjørelse til ledende personer/styret og revisor

Godtgjørelse	Styre honorar	Pr.komp. / hon.selvt.	Andre	Sum
		næringsdr.	ytelser	
Styrets leder	111 557	51 075	7 895	170 527
Styrets nestleder	55 779	0	0	55 779
Øvrige medlemmer styre	167 337	113 720	0	281 057
SUM	334 673	164 795	7 895	507 363

SOP har ikke egne ansatte, og det er ikke utbetalt godtgjørelser til andre enn styret.

Til revisor ble det i 2014 utbetalt kr 268 126 for revisjon og øvrige tjenester. Beløpet fordeler seg som følger:

Lovpålagt revisjon	249 063
Annen bistand	19 063
Sum honorar revisor	268 126

Note 18 Skyldig pensjonsansvar

I forbindelse med avviklingen av Den norske legeforenings fond til sykehjelps- og pensjoneringsformål ("Interimsordningen") overtok SOP det økonomiske ansvaret for de gjenværende pensjonister med virkning fra 1.1. 1993. I 2014 ble det utbetalt i alt kr 54 000 til pensjonistene.

Note 19 Innestående bank

Av innestående på bankkonto er kr 201 709 bundet på skattetrekkskonto. Herav er kr 201 659 skyldig skattetrekk.

Note 20 Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg slik:

	2014	2013	2012
Formuesskatt	463 885	0	0
Betalbar skatt	0	0	215 580
Endring i utsatt skatt	0	0	0
Sum skattekostnad	463 885	0	215 580

Oversikt over midlertidige forskjeller

Skattemessig underskudd fra 2013 er i henhold til ligningspapirene på kr 1 874 122 450. Endring i skattemessig fremførbart underskudd pr 31.12. 2014 er foreløpig ikke fastsatt. Det forventes uvesentlige endringer sammenholdt med status per 1.1. 2014. Utsatt skattefordel av underskudd til fremføring, sammen med eventuelle andre midlertidige forskjeller, er ikke oppført med verdi i stiftelsens balanse.

Til styret i
Sykehjelps- og pensjonsordning for leger

RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen AS
Statsautoriserte revisorer
Postboks 1312 Vikta, NO-0112 Oslo
Filipstad Brygge 1, NO-0252 Oslo
T: +47 23 11 42 00 F: +47 23 11 42 01
Org.nr. 982 316 588 MVA
www.rsmi.no

Revisors beretning for 2014

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Sykehjelps- og pensjonsordning for leger som viser et underskudd på kr 149 417 235. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og forretningsførers ansvar for årsregnskapet

Styret og forretningsfører er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og forretningsfører finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Sykehjelps- og pensjonsordning for leger per 31. desember 2014 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

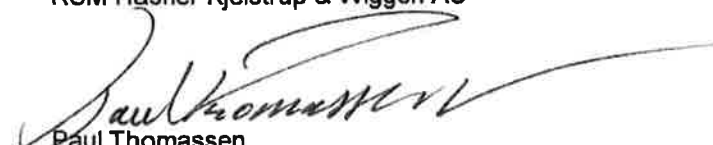
Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 6. mars 2015
RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen AS

Paul Thomassen
Statsautorisert revisor